

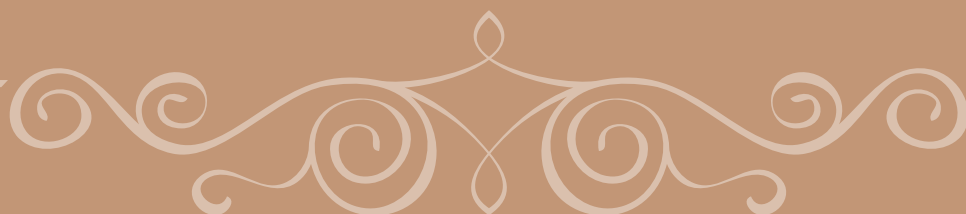
ב"ה

תשורה

משמחת הנישואין של
הת' יהודה לייב ומרים גיטל שיחיו
מרזוב

כ"ב אדר ה'תשפ"ג
שנת הקהל

זכינו זכות גדולה, והרבי השתתף בכמה חתונות של משפחתינו

התמונות בשורה העליונה והתמונה מימין בשורה השני' - הן מחתונת הדוד ר' יצחק זלמן ורעייתו ריסיא פוזנר כסלו תש"י - (לע"ע לא ידוע על עוד תמונות שרואים הרבי יושב בצוותא עם חסידים ורוקד עם הקהל. בתמונה של הריקודים, הרבי הוא השני משמאל עם הגב למצלמה עם הכובע השחור).

והג' תמונות האחרונות הן מחתונת הדוד ר' יהודה ליב שי' ו-יבלח"ט-רעייתו תירצה פוזנר (ר"ח אדר תשי"א - הפעם הראשונה שהרבי סידר קידושין אחרי קבלת הנשיאות).

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, הבחור התמים יהודה לייב שי' עב"ג הכלה המהוללה מ' מרים גיטל שתחי'.

לאחרונה נהוג לחלק "תשורה" בשמחת נישואין, וכנראה זה מיוסד על זה שבחתונת הרבי, חילק כ"ק אדמו"ר הרי"צ תשורה לכל המשתתפים.

תשורה זו מתחלקת לכמה מדורים:

- **מדור תמונות מהרבי בחתונות המשפחה.**

- **מדור תמונות וקצת מסמכים של כמה מהסבים והסבתות של החתן והכלה:** זכו החתן והכלה והם ב"ה צאצאים לכו"כ מהחסידים הגדולים והמקושרים לרבותינו נשיאינו: החתן, מצד אביו, הוא נינו של הרה"ח התמים ר' מענדל מרוזוב ו-תבלחט"א – מרת רוזא, ואביו הרה"ח המזכיר הרב אלחנן דוב (חוניע) הי"ד וזוגתו הרבנית ברכה מרוזוב; הרה"ח הרה"ת ר' יצחק אלחנן הי"ד וזוגתו הרבנית מארייאשע שגלוב; הרה"ח הרה"ת ר' יהודה ליב צייטלין שעל שמו נקרא החתן, ואביו הרה"ח התמים ר' אהרן אליעזר צייטלין הי"ד. מצד אמו הוא נכד של הרה"ת ר' יוסף דייטש ואביו ר' שלום ישעי' דייטש וזקנו ר' מענדל דייטש (מדוקשיץ); והרה"ח הרה"ת החוזר הרב אליהו סימפסאן. הכלה, מצד אבי' היא נכדת הרה"ח הרה"ת ר' גרשון מענדל גרליק והרה"ח הרה"ת ר' שלום פוזנר; ומצד אמה היא נכדת הרה"ח הרה"ת המזכיר הרב ירחמיאל בנימין הלוי קליין והרה"ח הרה"ת ר' מרדכי שוסטערמאן, הבעל קריאה של הרבי.

היות והרבה מהחומר על כל החסידים הנ"ל כבר הודפס בספרים שונים ובתשורות הקודמות שי"ל לקראת השמחות של המשפחות - לכן הבאנו כאן רק תמונות מכמה מהם וכמה מסמכים בודדים השייכים להם. בתשורה זו התמקדנו על חומר שעדיין לא נדפס.

- לפני שנתיים, ביום א' אדר ה'תשפ"א, נלקח מאתנו הסבא של הכלה הרה"ח הרה"ת ר' גרשון מענדל גרליק שלוחו של הרבי לאיטליא במשך יותר מששים שנה. אביו של הכלה מכין ספר שיכיל בו קורות חייו והקשר עם הרבי ושליחותו לאיטליא וכו'. ולכן, לחביבותא דמילתא, הדפסנו פה חלק אחד (חלק ה) מתוך הספה, החלק העוסק בה"צאתכם לשלום" לשליחות הרבי שזכו בה הסבא ו-תבלחט"א – הסבתא הרבנית גרליק. בחרנו בחלק זה כי בעזה"י אחרי החתונה הזוג הצעיר יסעו בשליחות הרבי.

ויה"ר שתיכף ומיד נזכה להתגלות מלכנו משיחנו, ומשמחה זו וועלן מיר אריינטאנצן אין די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, מי"ד ממ"ש נאו!

משפחת גרליק

משפחת מרוזוב

באבע ברכה

הרה"ח הרה"ת
המזכיר ר' אלחנן דוב
חוניע) מרוזוב הי"ד
הסבא רבה של החתן

כדאי להזכיר נקודה אחת בנוגע לבאבע ברכה, שגם שייכת לחתן דנן.

פעם אחת, בנה, הרה"ג הרה"ח הרה"ת ר' שלום הי' ביחידות אצל הרבי, והרבי ביקשו למסור לאמו הרבנית:

קענסט איר איבערגעבן אז זי האט ניט וואס צו זארגן, לויט ווי איך ווייס די ברכות וואס זי האט געהאט פון שווער
(זי האט דאך גיזען דעם רבי'ן נ"ע אויך, אבער מיר איז גענוג דער שווער, איז לויט ווי איך ווייס, די ברכות וואס זי
האט געהאט פון שווער) האט זי זיך גארניט וואס צו זארגן. זי וועט האבן אריכות ימים ושנים טובות, און האבן נחת
פון די קינדער און קינדס קינדער און קינדס קינדס קינדער.

הרה"ח הרה"ת ר'
אהרן אליעזר צייטלין
הי"ד הסבא רבה של
החתן וזוגתו מרת
אלטע רבקה.

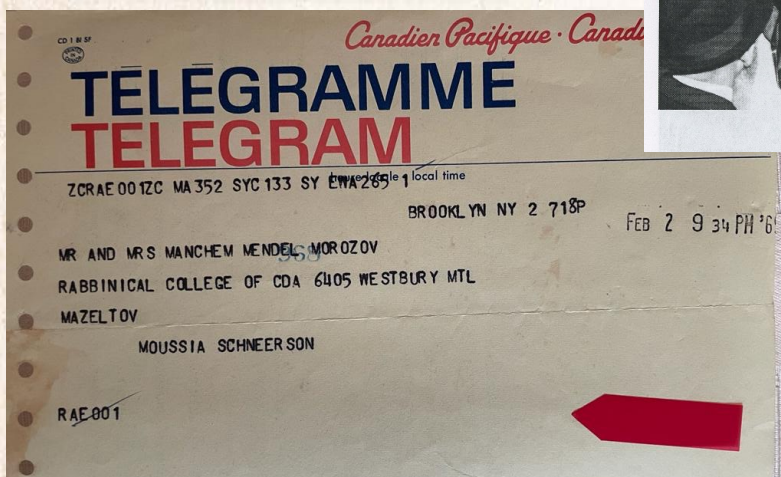

תמונה משמחת
הנישואין של הסבא
והסבתא של הכלה
הרה"ח הרה"ת
ר' גרשון מענדל
ו-תבלחט"א -זוגתו.
הרבנית בתי' גרליק.
מאחורי החתן עומדת
הסבתא של החתן
הרבנית מרייאשע
שגלוב.
השני לימין הרבי הוא
הרב אליהו יאכיל
סימפסון הסבא רבה
של החתן.

הסבא רבה של החתן
הרה"ח הרה"ת ר' יצחק
אלחנן שגלוב הי"ד

יושבים מימין: הרה"ח הרה"ת ר' מנחם מענדל מרוזוב
הסבא רבה של החתן, הרה"ח הרה"ת ר' שניאור זלמן שי'
מרוזוב הסבא של החתן, והרה"ח הרה"ת ר' יהודה לייב
צייטלין הסבא רבה של החתן שעל שמו נקרא החתן.
עומד מאחוריהם הדוד של ר' יהודה לייב, הרה"ח הרה"ת ר'
שלום פוזנר הסבא רבה של הכלה.

מברק מהרבנית לחתונת הסב והסבתא
של החתן הרה"ת ר' שניאור זלמן ורעיתו
חי' שרה שיחיו מרוזוב

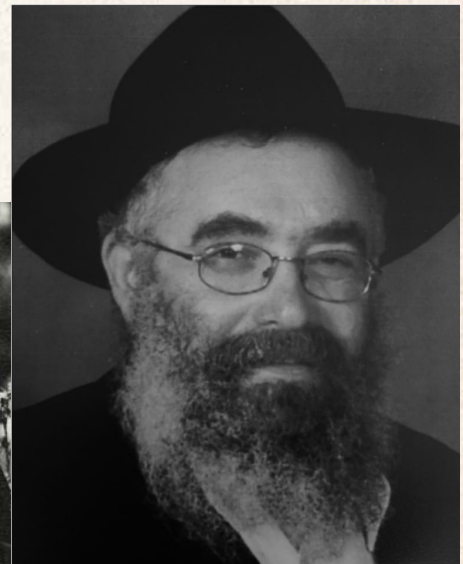

הרה"ח ר' שלום
ישעני' דייטש הסבא
רבה של החתן.

הרה"ח ר' מנחם מענדל דייטש הסבא רבה של החתן
וזוגתו "באבע הינדא דייטש"

הסבא היקר והחביב
הרה"ת ר' יוסף יצחק
דייטש, הסבא של החתן

תמונה היסטורית של משפחת דייטש המפוארה בצרפת בתש"ז מיד לאחר היציאה מרוסיה:
יושבים מימין: ר' שלום ישעני', הגיס ר' ישראל קוגל, ר' מנחם מענדל, באבע הינדא, ר' דוד שלמה.
עומדות מימין: מרת מירל דייטש, רחל פלטיאל (נישאה בדיוו"ר עם ר' יקותיאל דייטש הי"ד) מירל קוגל, דוסיא ריבקין, שרה דייטש.
עומד מאחוריהן: ר' מרדכי הכהן ריבקין.

מנהגים לילדה ביום ההולדת השביעי לאויוש"ט

הרקע למענה ק' זה:

האמא של הכלה כשהגיעה ליום ההולדת הז' בכ"ג שבט תשל"ט, לאויוש"ט, כתבה לרבי שהיום הוא יום ההולדת שלה, והיא נהיית בת ז' שנה, לומדת בבית רבקה כהן ב', לומדת פ' נח ומבקשת ברכת הרבי.

הרבי ענה ש: **בזה היום:** [היינו ביום ההולדת עצמו] - **תפריש לצדקה. תלמוד מזמור ה בתהלים. אזכיר עה"צ.**

והרבי מתח קו תחת המילה "זיבן".

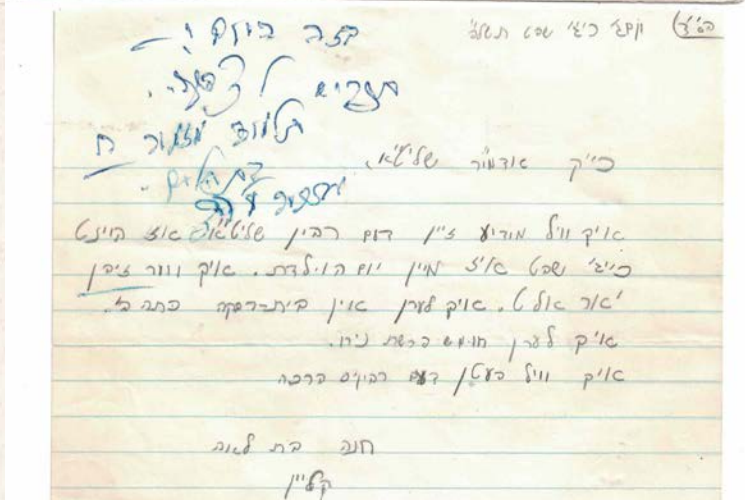
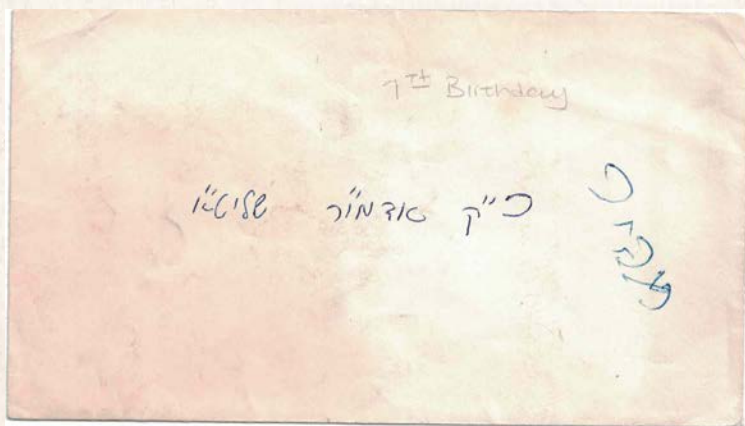
ועל המעטפה הרבי ציין: **מהיה.**

כדאי לציין, שעד תשל"ה, משפחת אם הכלה, משפחת קליין, גרו על 1717 פרעזידענט סט. (ליד יוטיקא עוו.) ואבי אם הכלה, המזכיר הרה"ח הרה"ת הרב ירחמיאל בנימין הלוי קליין, כמעט **מעולם** לא הגיע הביתה באמצע היום כי הוא עבד במזכירות הרבי והבית הוא מרחק הליכה מ-770 וכו' [בתשל"ה, כשהם עברו לגור ל-750 איסטערן פארקוויי כמה בתים מ-770, אז השתנה קצת המצב].

אבל היות והרבי ציין "מהיר" על המכתב, הנה מיד כשאים הכלה חזרה

הביתה מהבית ספר, להפתעתה הופיע אבי' בבית בכדי להביא לה את ההוראה של הרבי, כי הרי הרבי ציין "מהיר" ו"בזה היום" ולא היתה לו "ברירה אחרת" מלבוא הביתה באמצע היום בכדי לקיים הוראת הרבי....

ועי"ז, לקראת היום ההולדת, היא זכתה למענה ק' מהרבי ולביקור האבא בבית באמצע היום....

תדפיס

הבא לקמון הוא תדפיס מחלק מהספר שמכינים לדפוס - על הרה"ח הרה"ת ר' **גרשון מענדל** ו-תבלחט"א - הרבנית **בתי גרליק**, הסב והסבתא של הכלה.

רוב החומר המודפס פה הוא בפרסום ראשון.

חלקים א-ד הם אודות הרג"מ מילדותו עד שהגיע ל770 ואודות משפחת פוזנר - משפחתה של אמנו הרבנית תחי'.

בחרנו לשתף הקוראים בחלק הזה, **חלקה של הספר**, כי בחלק הזה מתואר התקופה של **היציאה לשליחות**, והרי החתן והכלה מתעדים לנסוע לשליחות בעז"ה אחרי החתונה.

היות וזה נכתב ע"י אבי הכלה לכן הכל נכתב בגוף ראשון, אודות הוריו.

חלק ה

מאחרי החתונה, היציאה לשליחות עד שהגיעו למילאנו

ד' תמוז ה'תשח"י - ימי החנוכה ה'תשי"ט

פרק א

מהחתונה - ד' תמוז תשח"י - עד הצעת השליחות

פרק ב

תנועת "ופרצת" - האווירה ב-770 בחדשי תמוז-מנ"א-אלול ה'תשח"י

פרק ג

יציאת הדוד זושא פוזנר לשליחות - ט' אלול תשח"י

פרק ד

הצעת השליחות - בכללות - אלול תשח"י

פרק ה

הצעת השליחות למילאנו

פרק ו

ההכנות

פרק ז

צאתכם לשלום - כסלו תשי"ט

פרק ח

הנסיעה לפאריז

פרק ט

הנסיעה למילאנו וההתוועדות של י"ט כסלו תשי"ט

מהחתונה עד ההצעה לשליחות

כמסופר לעיל בארוכה [בחלק הקודם], החתונה של הורי התקיימה ביום ראשון, ד' תמוז תשח"י ברוב פאר, ובאופן נדיר ביותר, שהחופה התקיימה ב770 כי הרבי סידר הקידושין, וסעודת החתונה התקיימה בפיטסבורג, שעה נסיעה עם מטוס.

ולכן זה ה' דבר ברור שהורי יסעו לשליחות של הרבי, דהיינו מצד אחד הרוחניות נמצא ב770 למרות שבגשמיות נמצאים רחוק.

מובן שלפני ואחרי החתונה, הורי כתבו לרבי לעיתים תכופות שהם מוכנים לנסוע ל"שליחות" לאן שהרבי יצוה (וכדלהלן).

במשך חדשי הקיץ אבא שימש בתור משפיע של מחנה "גן ישראל", שהי' אז עדיין בחיתוליו... וזה התקיים בהרים שבמדינת נוא יארק, לערך 2-3 שעות נסיעה מ-770.

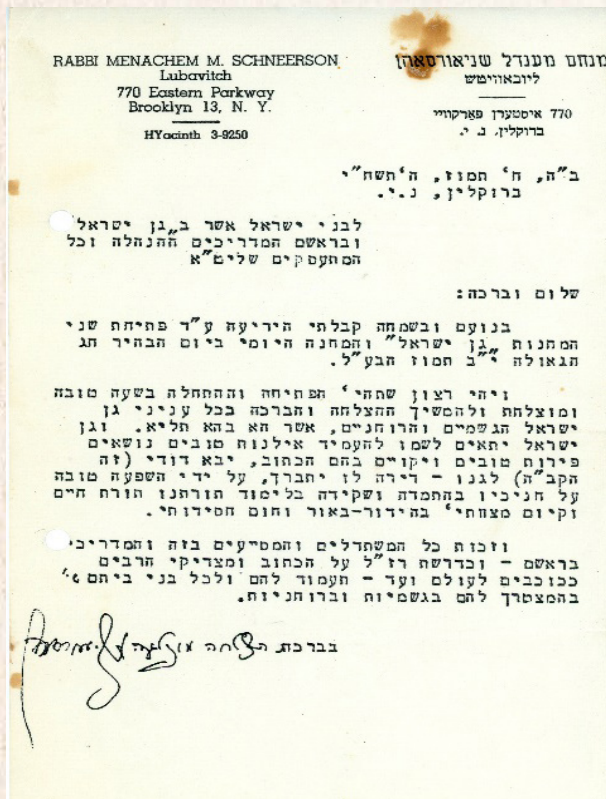
עבור אמי זו לא היתה סביבה מוזרה כי היא הכירה טוב מאוד את הצוות ומשפחתם - דהיינו הן ר' יוסי וויינבוים (המנהל של הקעמפ) ביחד עם עמיתו הרב משה לאזאר - לימים שליח במילאנו, עוד מהימים שהיא היתה גרה בויליאמסבורג כשלמדה בבית יעקב, כי הם גרו בשכנות, ובכלל היא תמיד אהבה להיות בחברת "חסידים". לפעמים היא גם ביקרה ב"קעמפ בנות" שהי' שייך יותר לחוג הליטאי, כי היו לה שם הרבה חברות מהימים שהיא למדה ב"בית יעקב", ועסקה ב"הפצת המעיינות" אתן, וגם כי בשנים שלפני זה היא שימשה שם כמדריכה, כמסופר לעיל בפרק???

בארכיונו של אבא נשמר מכתב שהרבי שלח לקעמפ מהתאריך ח' תמוז ה'תשח"י

לפעמים, אבא הי' לוקח "יום חופשה" ונוסע ל770 לבלות שמה את היום ו"לנשום את האויר של 770..."

ואכן, תוך שבועיים מהחתונה, בהתוועדות י"ב תמוז תשח"י שומעים (בסדרת הקלטה), איך שהרבי הכריז "החתן הרב גרליק" [שיאמר לחיים], ולפני זה הרבי קרא להחתן ר' שמואל בן ר' לייביש הלוי העבער (שגם לו הי' האויפרופעניש בשבת ג' תמוז כמסופר לעיל בפרק??).

אבל כאן באה ההפתעה, ב"ה הידיעה", שמהתוועדות זו, החלה תקופה חדשה ומיוחדת בליובאוויטש, וכדלהלן בפרק הבא.

תנועת "ופרצת" - האווירה ב-770 בחדשי תמוז-מנ"א-אלול ה'תשח"י

אחת הסיסמאות המרכזיות של התנועה של חב"ד ליובאוויטש היא "ופרצת".

לא כאן המקום כלל וכלל לתאר את כל העניין של "ופרצת" כי זו לא מטרת הספר הזה, רק רציתי לתת קצת רקע, השייך לשליחות הורי ולמטרת ספר זה.

הרבי החל לדבר באופן של "שטורעם" אודות העניין של "ופרצת" - בהתוועדות **"ב תמוז תשח"**:

החל **מהמאמר**, שהי' על הפסוק של הפרשת השבוע (בלק) **מי מנה "עפר" יעקב**, שבהברכות שנתברכו ישראל איתא במדרש שיעקב נתברך ב"עפר" הארץ, שנאמר והי' זרעך "כעפר" הארץ, ומסיים שזהו מ"ש מי מנה "עפר" יעקב. ואיתא במדרש שאמר הקב"ה ליעקב כשיגיעו בניך עד עפר הארץ, אותה שעה **ופרצת** ימה וקדמה (שהרי סיום הכתוב והי' זרעך כעפר הארץ הוא **ופרצת** ימה וקדמה וצפונה ונגבה) הוי מקים מעפר דל. ובענין **ופרצת** איתא במדרש שזהו מ"ש עלה **הפורץ** לפניהם (ע"ד שהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך) דקאי על **מלכא משיחא** שהוא מבני **פרץ**, ובזמנו יהי' העניין ד"**ופרצת** ימה וקדמה וצפונה ונגבה". והיינו, שדוקא ביעקב שנתברך **בעפר** הארץ, נאמר העניין **דופרצת**, שזהו העילוי היותר גדול.

ובהמשך המאמר הרבי ביאר ענין זה בארוכה.

ואח"כ בשיחות של אותה התוועדות, הרבי דיבר **בארוכה** אודות העניין של "**ופרצת**", ושנדרש מכל אחד בעבודתו לקונו לפעול העניין ד"**ופרצת**".... והיינו שכאשר עומד בתנועה של "ואתהלכה ברחבה" בעניני עבודתו לקונו, אזי נעשה גם חלקו בעולם באופן של יציאה מהגבלה, כך שבהיותו בהגבלה ד"ימה וקדמה וצפונה ונגבה" הנה שם גופא **מכריז וזועק כל צעה, העניין ד"ופרצת"**! וענין זה מתבטא בכל עשיותיו...

לאחרי זה הרבי המשיך:

והנה ביום זה, י"ב-י"ג תמוז חוגגים חנוכת בית כנסת חדש בכפר חב"ד שבארצנו הקדושה, בית כנסת שהוא גם בית מדרש שבו יקבעו שיעורים בנגלה דתורה ובנסתר התורה תורת החסידות יחד עם עבודת התפלה..... שאכן יהי' זה בנין נאה, שלזה יש צורך במחיצות "ימה וקדמה וצפונה ונגבה", אבל באופן שכל מחיצה בפני עצמה תכריז שענינה הוא "מחצתי ואני ארפא" היינו שמשתמשים במחיצה לענין של רפואה, כך, שהסתר המחיצה מכריז וזועק שענינו הוא ה"אתה" שנמצא בו ופועל את מציאותו, ובמילא יהי' זה באופן ד"**ופרצת**" והיינו שתהי' ברכה עד בלי די בלי גבול בענינים הרוחניים שבבית הכנסת ובית המדרש זה תפלה ותורה... שגם הענינים הגשמיים של כפר חב"ד יהיו באופן של **ופרצת**, לכל הצדדים לכל ד' הרוחות, ובמילא גם למעלה ולמטה ע"ד הענין **דופרצת** כפי שהי' אצל יעקב שגם בצאן יעקב הי' פריצת גדרו...

ואח"כ הרבי המשיך:

כשם שבכפר חב"ד חנכו בית הכנסת ובית המדרש, כמו"כ ישנם עוד מקומות שבהם ניתוספו בנינים חדשים שיהיו מקום לתורה ולתפלה ולגמילות חסדים, כל ג' הקוין, לפעול בהם באופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", וכיון שנמצאים כאן אלו שהשתדלו בבנינים אלו - יאמרו "לחיים" ובאופן ד"ופרצת" וינגנו ניגון שמחה. ואח"כ אמר: אם ישנם כאלו שעומדים בקרוב לקנות בנינים עבור בתי כנסיות בתי מדרשות ושיבות - יתחילו בזה עתה ע"י אמירת לחיים באופן ד"ופרצת". כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לכו"כ לומר לחיים על כוס גדול באופן ד"ופרצת".

ואח"כ הרבי המשיך:

"קול קורא" לכל התלמידים של תומכי תמימים: כיון שההנהלה עומדת במצב של ישוב הדעת מה עליהם לעשות אזי תתחילו כולכם לצעוק "ופרצת", ועי"ז תפעלו גם פריצת ההגבלות של ההנהלה.

לאחרי שהתלמידים צעקו "ופרצת" אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שינגנו תיכף ניגון.

בהתוועדות ש"פ פינחס מבה"ח מנחם אב תשח"י אמר הרבי (בין השאר):

שמחה פורץ גדר... וכשם שבנוגע לגדר פרטי ישנו הענין ד"שמחה פורץ גדר" הרי מזה מובן גם בנוגע להמדובר בהתוועדות י"ב תמוז שצריך להיות "ופרצת" בלי הגבלות כלל - שגם לזה הכלי הוא ענין השמחה. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): כל הקהל יאמרו "לחיים", ויבקשו שיקויים הענין ד"ופרצת".

בהתוועדות כ' מנחם אב תשח"י הרבי האריך מאוד בענין "ופרצת", והזכיר גם את איטליה (כדלהלן) ואביא רק כמה ציטוטים:

...דובר בהתוועדות די"ב תמוז אודות הענין ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" שאע"פ שישנם ההגבלות ד"ימה וקדמה וגו'", הנה בזה גופא צריך להיות "ופרצת" פריצת המדידות וההגבלות, ועד שעי"ז זוכים ל"נחלה בלי מצרים"... כאשר מדובר אודות מוסדות חינוך על טהרת הקודש, צריך להיות אמנם בנין של ד' כתלים, גג מלמעלה ורצפה מלמטה, אבל, כאשר מישהו בא ואומר שצריך להתנהג במדידה והגבלה, בגלל העדר האמצעים כו', אזי אומרים לו, שצריך להיות "ופרצת"! יש לפרוץ את כל המדידות וההגבלות, ולא רק בנוגע לחיזוק וביסוס הדברים הקיימים, אלא גם ע"י הקמת דברים חדשים, שעל ידם יתוסף ב"נר מצוה ותורה אור" ועד למאור שבתורה... וסדר זה הוא גם למטה מטה, אפילו בחושך הכפול של זמן הגלות - שכדי לפעול "ופרצת" בגשמיות באופן הכי גדול, צריך להיות תחילה "ופרצת" בפנימיות העיניים, דהיינו, בלימוד התורה....

והרבי המשיך:

ועפ"ז מובן, שכאשר מדובר אודות "ופרצת", אין להמתין ולעכב את ההוספה בפנימיות העיניים, בלימוד התורה וב"העמידו תלמידים" עד שיהי' "ופרצת" בחשבון הבנק... אלא הסדר אצל בני"הוא, שמתחילים ב"ופרצת" בנוגע לריבוי תלמידים בכמות, ו"ופרצת" בנוגע לריבוי תלמידים באיכות, ועי"ז פועלים פריצה ("דורכרעכן") שיומשך להיות "ופרצת" גם בגשמיות...

אח"כ היו עוד ריבוי דיבורים ואח"כ הרבי הוסיף:

וכאשר כל אחד בסביבתו ובמדינתו יעסוק באופן ד"ו**פרצת**" הן בנוגע למספר המוסדות, הן בנוגע לכמות התלמידים והתלמידות, והן בנוגע לאיכות הלימודים - אזי מבטיח הקב"ה שמהענין ד"ו**פרצת** ימה וקדמה וצפונה ונגבה" יבואו לקיום היעוד "יעלה הפורץ לפנינו" דא **מלכא משיחא** יבוא ויגאלנו ויביאנו לנחלה בלי מצרים בהמרחב העצמי.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

עד שילחינו ניגון על "ו**פרצת**" יכריזו "ו**פרצת**" ללא ניגון. ואח"כ אמה נמצאים כאן יהודים שבאים מ"ימה וקדמה וצפונה ונגבה": "ימה" (מערב) מס. פרנציסקו ולוס אנג'לס, "וקדמה" (מזרח) **מאיטליא** ומארץ ישראל, "צפונה" מקנדה, "ונגבה" מדרום אמריקא, ימשיכו כולם את הענין ד"ו**פרצת**" בכל קצוי תבל להיפטר מכל המדידות וההגבלות.

וראה זה **פלא**:

לאחרונה נתגלתה הקלטה מהתוועדות זו **כ' מנחם אב תשח"י** (שבה עסקינן) ובאמצע שומעים איך שהרבי אומר [בתו"מ חכ"ג ע' 145 ציטטו - משום מה - רק חלק מהדברים ובהשמטת השם]:

דא איז דא נאך איינער וואס מען דארף ביי עם פועל'ן ופרצת, ער איז אויך פון חלק זבולון. דא איז דא מר ציפל, ער האט דארטן א שווערע ארבעט מיט זיין תלמוד תורה מאכן א ישיבה קטנה, א ישיבה. זאגט לחיים פאר גאנץ מילאנו און פאר די ברידער מיט די שוועגערנ'ס מיט די קינדער מיט די קינדס קינדער (מיט דער צייט). און מ'זאל דארטן מאכן ופרצת. [כנראה שנתנו לו כוס קטנה והרבי המשיך] ניין - צו א קליינער ימה וקדמה! גיט עם א כוס, און זאל ער מאכן א גרויסער ופרצת! [כנראה שמר ציפל אמר לחיים והרבי ענה] לחיים ולברכה! זאל זיין ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ביז נחלה בלי מצרים, לחיים ולברכה.

אבא השתתף בהתוועדות זו אבל עדיין לא הי' לו **שום מושג** לא על שליחות ולא לאן הוא יסע, ועאכו"כ שלא ידע אודות איטליא, ועאכו"כ שלא ידע שהאיש, מר ציפל, שביקש מהרבי לשלוח שליח לאיטליא [כפי שיסופר להלן בפרק??] נמצא באותה התוועדות... ושרק כמה ימים אחרי זה הרבי יתן לאבא השליחות לאיטליא...

בשבת הבאה, ש"פ **עקב מברכים החודש אלול תשח"י** הרבי אמר מאמר ד"ה **ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה!** ובשיחה הרבי הוסיף (בין השאר):

וזוהו גם מה שמדברים אודות הענין ד"ו**פרצת**" - שצריכים לצאת מכל המדידות והחשבונות, אפילו חשבונות כאלו שלפי דעתו הם ע"פ שו"ע, שעני"ז נעשים ב' הענינים: ביטול במציאות, וכלי להשפעות בלי גבול.

יציאת הדוד הרה"ח הרה"ת ר' זושא פוזנר לשליחות - אלול ה'תשח"י

תוך כמה שבועות מההתוועדות הנ"ל (כ' מנחם אב תשח"י), בט' אלול תשח"י ארגן המוסד "צעירי אגודת חב"ד" מסיבת "צאתכם לשלום" עבור דודינו היקר הבלתי נשכח ר' זושא פוזנר, אחיו של - תבדלחט"א - אמא. והרבי נכנס בהפתעה והשתתף ואמר שיחה (כדלהלן).

קצת רקע: זושא נשלח ע"י הרבי עם השלוחים שנסעו בקיץ תשט"ז אחרי הטבח הנורא שקרה בכפר חב"ד של יד החמשה". כל השלוחים נסעו רק לפחות מחודש. בהוראת הרבי, זושא נשאר עוד כמה שנים וחזר ל-770 לקראת

זושא עומד בצד ימין מאחורי הכלה בחתונת הוריי - ד' תמוז תשח"י

החתונה של הורי. לפני נסיעתו מאה"ק, בסוף חודש סיון תשח"י, התקיים בארץ הקודש "צאתכם לשלום" עבור זושא. שמעתי מאחד הנוכחים, שבאו ריבוי גדול של אנ"ש להשתתף ובסוף רקדו בשמחה גדולה עם הניגון "כי בשמחה תצאו" וכולם רקדו שרו ו...בכו! זושא השליח היקר והחביב של הרבי נוסע מאתנו....

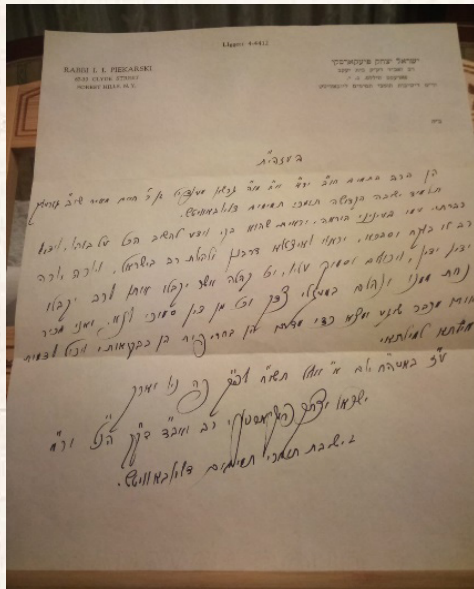
לפועל אחרי החתונה של הורי, הרבי הורה לזושא שיחזור לאה"ק. בט' אלול תשח"י התקיימה מסיבת צאתכם לשלום עבורו בזאל הקטן של 770, ולהפתעת הנוכחים הרבי הופיע ב"צאתכם לשלום" ואמר שיחה, ואפילו הגיה אותה, כמסופר ותואר כבר בכמה מקומות.

הרבי דיבר הרבה בשיחה על "שליחות" ועל "ופרצת", ובסוף השיחה הרבי אמר: דובר כמה פעמים בענין "ופרצת". בקשר לגשמיות - לא נראה עדיין מה שפעלו בזה. יפעלו איפוא התלמידים ה"ופרצת" שלהם - "ופרצת" ברוחניות, וזה יכריח גם את ה"ופרצת" בגשמיות, וכמשל הצבי, עד שנוכה ש"יעלה הפורץ לפנינו" מלך המשיח. וההתחלה בזה - להמשיך כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, שנה בלי הגבלות, הן בגשמיות והן ברוחניות, שנה של "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" עד לנחלה בלי מצרים, נחלת יעקב אביך, כי פי ה' דבה.

[ואכן השנה הבאה, שנת ה'תשי"ט הוכרזה ע"י הרבי כ"שנת ופרצת". ואכ"מ]

לחביבותא דמילתא, מוצג פה העתק השיחה המוגהת של הרבי, הן ההגהה הראשונה והן ההגהה השני'.

הצעת השליחות - בכללות - אלול ה'תשח"י

בפרקים הקודמים הבאנו על קצה המזלג, ה"אווירה" ששררה ב-770 במשך חודשי הקיץ של תשח"י. הרבי עשה שטורעם שאין כמוהו אודות הענין של "ופרצת".

וגם שהדוד זושא פוזנר נסע לשליחות, כמסופר בפרק הקודם.

ולכן, טבעי הדבר שהורי כתבו לעיתים תכופות לרבי, שהם מוכנים לנסוע בשליחותו של הרבי, לאיזה מקום שהרבי יצוה. והלואי שיזכו לזה וכו' וכו'.

לעיל בפרק א' תיארנו שבאותו קיץ הורי שהו בעיקר ב"גן ישראל", ולפעמים אבא הי' לוקח "יום חופשה" ונוסע ל770 לבלות שמה את היום ו"לנשום את האויר של 770"...

בר"ח אלול תשח"י אבא קיבל סמיכת ידן מהרב פיקארסקי. כמסופר לעיל (בפרק??) שאבא קיבל הוראה לקבל סמיכת יורה וידין ושימוש (שקיבל אצל הרב שפיץ מנוארק (כמסופר לעיל בפרק??)

במשך חודש אלול תשח"י, בא' מהביקורים הנ"ל, אבא שהה במסדרון הידוע של 770, ופתאום הרב חודקוב (מנהל המזכירות של הרבי) עבר לידו ואמר לו: "אתה ואשתך כותבים לעיתים תכופות לרבי שאתם רוצים לנסוע לשליחות. לצערי אני צריך להודיע לך שאנשים כמוך הרבי לא שולח לשליחות". אבא קיבל את הדברים בהלם ועל המקום הוא שאל להרב חודקוב "למה? מה פשעי ומה חטאתי?! והרב חודקוב הסביר לו בטוב טעם שהיות והוא עכשיו (דהיינו במשך השנה) ה"משפיע" בישיבה בנוארק (כמסופר לעיל בפרק ??), ולרבי ישנה Policy (מדיניות) שהרבי לא לוקח מישהו ממשרה של מוסד אחד למשרה אחרת.

תגובת אבא להרב חודקוב היתה ובאופיינות שלו "את זה יכולים לסדר".

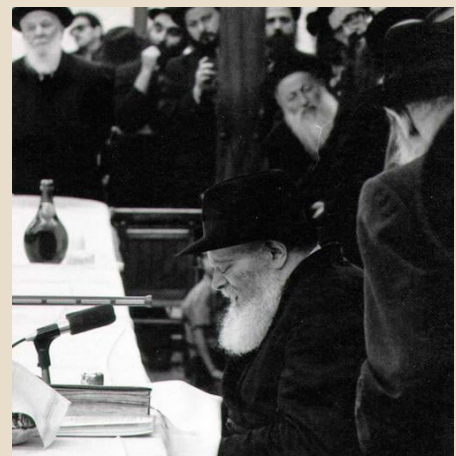
המנהל של הישיבה תומכי תמימים, כידוע, הי' הרש"ג, גיסו של הרבי. המשרד שלו הי' בקומה השלישית של 770 (ראה תמונות בעמוד הבא).

תוך דקה אבא הי' במעלית של 770 והתייצב במשרדו של הרש"ג. הרש"ג שאלו מה הוא רוצה, ואבא ענה שהוא רוצה העלאה במשכורת שלו, היות והוא התחתן וכו'. המשכורת שלו אז היתה (כמדומני) משהו כמו 70-80 דולר לחודש. הרש"ג שאלו אז כמה אתה רוצה, ואבא ענה: 2000 (אלפיים) דולר לחודש..... הרש"ג הסתכל עליו ושאל אותו: ביסט אראפ פון זינען?? (נפלת על הראש?) אני לא יכול לתת לך 2000 דולר לחודש. ואבא בשלו, או תתן לי 2000 דולר לחודש או תפטר אותי. הרש"ג ענה שהוא לא יכול לעמוד בדרישה כזו ורצה להתמקח ואבא בשלו. בסוף הרש"ג אמר שאין לו ברירה אלא לפטר אותו. אבא אמר לו יש לי בקשה אחת: תן לי את זה בכתב עכשיו, ואתה לא צריך עדיין להגיד את זה לישיבה, אני כבר אסדר את זה. והרש"ג נתן לו את הפתק המיוחל.

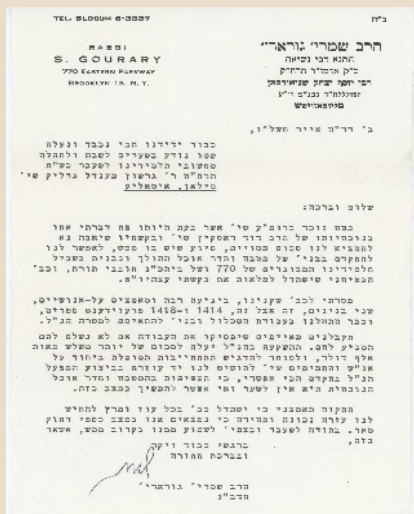
אבא רץ למטה למזכירות ונתן את הפתק להרב חודוקוב. הרב חודוקוב לא הגיב מאומה ורק לקח את זה. האמת שאבא לא חיכה לתגובה הוא רק הי' צריך לתת את זה לרב חודוקוב ו"אני את נפשי הצלתי".

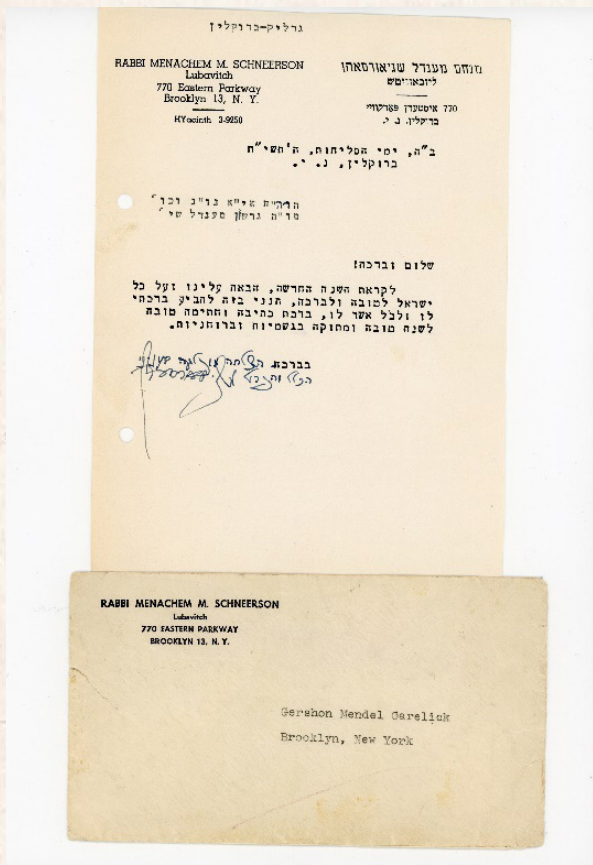
כעבור שבוע או שבועיים (או יותר), אבא ביקר עוה"פ ב770 ובהשגח"פ הרב חודוקוב עבר במסדרון וראה אותו, והוא ניגש לאבא ושאל: "דו וואלסט געפארן אין א מדינה אין יוראפ?" [האם היית מוכן לנסוע למדינה באירופה?] ואבא ענה מיד לחיוב, ושאל להרב חודוקוב לאיזו מדינה? והרב חודוקוב הגיב: למאי נפקא מינה? ואבא ענה, זה אכן לא נפק"מ אבל פשוט הדרכון שלי הוא "מלא עם בעיות" (כמסופר לעיל בפרק ??) ולכן מה שיותר מוקדם אני יודע

שתי תמונות מאפיינות של הרש"ג. מימין: עומד בביטול עצום באמצע אמירת מאמר ד"ח ע"י הרבי. ומשמאל: עומד בתור כאחד החסידים לבקש ברכתו של הרבי.

התמונה הראשונה דלמטה היא מח"י אלול תשט"ו לאחר הסידור קידושין להרה"ת גדלי' וזוגתו קארף. בשלט יכולים לראות שכתוב "אויפן דריטן פלאר" דהיינו שהמשרד של הישיבה נמצא בקומה השלישית "עלענוויטאר באטאן נומער 3" ונא לקחת המעלית וללחוץ על הכפתור 3. אחרי כמה שנים החליפו את השלט לזה שמחזיק יידי הרה"ת ר' חיים ברוך ש"י האלבערשטאם. משמאל: המכתב הוא מהרש"ג לאבא משנת תשל"ו.

לאיפה, אני אוכל להתחיל לעבוד על וויזה, שכידוע אפילו במצב טוב זה לוקח זמן....

אז הרב חודוקוב אמה, "לתומו" (מי שזוכר את הרב חודוקוב איך שהוא הי' מסתכל עם העיניים החצי-פתוחות שלו כאילו שלא מבין...) "נו, למשל, אאאא... איטליא". כמובן שאבא ענה מיד לחיוב. אז הרב חודוקוב אמר אבל אתה צריך גם להתקשר ל"פיטסבורג" (אמא בדיוק נסעה לפיטסבורג לבקר את הורי' לכמה ימים) ולקבל גם משם את ההסכמה. אבא אמר שבודאי יש הסכמה אבל אם אומרים לו להתקשר לפיטסבורג, הוא יתקשר.

אבא התקשר, ואמא כמובן מיד הסכימה, למרות שהיא לא ידעה איפה זה איטליא.... וכשאמא אמרה לסבתא תוכן השיחה היא מיד הגיבה, זייער גוט, פאר געזונטערהייט! דהיינו, כאילו אומרת כשהרבי אומר לא שואלים שאלות והולכים!

וככה התחילו ההכנות.... אבל עדיין לא ידעו לאיזו עיר ומהי השליחות.

בימי הסליחות תש"ח, לקראת ראש השנה הרבי שלח לאבא מכתב "שנה טובה" בהוסיפו בסופו בכ"ק: [בברכה - המילה "בברכה" היא מתוקתקת, אבל הרבי שינה האות ה של המילה "בברכה" לאות ת' שהמילה תיקרא "בברכת"] הצלחה מופלגה בעוניי הכלל והפרט וחת"ק.

ובפשטות כוונתו הק' היתה בנוגע להשליחות שמתחילה להתרקם.

הצעת השליחות למילאנו

בעברי בין הדברים של אבא מצאתי פתק שכנראה הוא טיוטא ממה שהוא הכין לכתוב לרבי אחרי שקיבל הבשורה טובה אודות השליחות המדבר בעד עצמו, ואצטט כמה מילים משם: [המודגשים שלי]:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

ביום ערב שבת פ' האזינו [ה' תשרי ה'תשי"ט] אמר לי הרב חודוקוב שהיתה הוראה אודות "מילאנו", הפרטים [הם] רבנות וחינוך ושצריכים ההסכמה שלנו והבעלת הבית שתחי'. טלפנתי לפייטסבורג (כי מהשבוע לפני ר"ה עד ערב חג הסוכות היא בפייטסבורג), זוגתי הסכימה כמובן הסכמה בשמחה כי כל הזמן מהחחונה חיכינו אולי תהי' לנו הזכות הזו לנסוע בשליחות...

בליל שמיני עצרת נתן לי כ"ק ועבור זוגתי לחיים וברכה לשליחות.

בליל שמח"ת משקה לעבר לים.

ומכל הנ"ל ברור שהננו ב"ה שלוחים מכ"ק אד"ש עכשיו...

ומכיון שההוראה היתה לשים דעת שנינו במכתב, הננו לכתוב יותר מפורט דעתינו...

עכשיו אני מרגיש שזכיתי לאושר הכי גדול שיכול להיות בעולם

כשנסעתי לנוארק זה גם הי' בהסכמת כ"ק אד"ש אבל ההצעה באה מהנהלה, וכשאמרתי שאיני רוצה לצאת מתו"ת הי' המענה שענין הנ"ל אינו כלל יציאה מתו"ת, [והיות ו] כל רצוני הוא להיות אצל כ"ק אד"ש ולכן כל כמה שבועות אוכל לבקר בחצרות קודש

אבל עכשיו שבחסד חנים זכיתי לנסוע בלי שום הצעות צדדיות אני מרגיש עצמי כ"כ שמח ומאושר שזכיתי לאושר הכי גדול שאפשר להיות בעולם ועד שאני עדיין איני יכול להאמין שזכיתי לקירוב גדול כזה...

וע"כ הנני מוסר עכשיו בכתב רבי איך בין זייער גליקלאך פאר די הנהגה מיט מיר... און מיינע הרגשים קען איך ניט ארויסשרייבן בכתב..

און דער אויבערשטער זאל העלפן אז די כוחות וואס דער רבי גיט זאלן אריין אין א פנימיות...

וכמובן שהי' הרבה מאוד יותר מעניין אם הי' לי העתק מהמכתב עצמו ולא רק טיוטא...

בסדרת "פגישה עם הרבי" של חברת JEM מספר השליח הדגול הרי"ד גראנער, שגם נסע בשליחות בכסלו ה'תשי"ט לאוסטרליא, שבשמחת תורה תשי"ט הרבי קרא לו ולאבא ונתן לשניהם משקה "כי הם נוסעים עוד מעט בשליחות".

ה"צאתכם לשלום" - כסלו ה'תשי"ט

לקראת נסיעתם של אבא ואמא, התקיימו כמה מסיבות של "צאתכם לשלום" עבורם. הן אמת שהיו כבר כמה שלוחים שנסעו לפנייהם (הרב חיטריק לבראזיל והרב שמטוב לדיטרויט הרב רוזנפלד לס. פראנציסקו וכו') אבל עכשיו נוסע הזוג הראשון של שלוחים **מעבר לים** ובמסגרת "ופרצת" ובתור רבנות וכו'! הלא דבר הוא!

הנה כמה מהתיאורים:

לראש וראשונה ואבוהון דכולהו הנה בשבת **י' כסלו תשי"ט**, השבת לפני הנסיעה, התקיימה התוועדות והרבי אמר שיחה שלימה על ענין ה"שליחות" שכמובן הכוונה היתה לנסיעת הורי לאיטליא,

והנה חלק מהשיחה:

י. דובר אודות דברי הרמב"ם⁴⁸ ואדמו"ר הזקן⁴⁹ בהלכות שכירות ע"ד הלימוד ממ"ש ביעקב⁵⁰ "כי בכל כחי עבדתי את אביכן", שעי"ז מקבלים השכר ד'ויפרוץ האיש מאד מאד", וההוראה בעבודה — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 139 ואילך. ואח"כ אמר:

וזהו גם ההוראה לכאו"א שצריך לילך בשליחותו של נשיא הדור, כ"ק מו"ח אדמו"ר — שאע"פ שבשביל זה צריך לצאת מבית מדרשם של שם ועבר, ולמעלה מזה, שצריך לצאת מד' אמותיו של יצחק, ולילך בריחוק מקום, עליו לדעת שאין זה רק לטובת המקום, אלא גם לטובתו הפרטית, כיון שעי"ז נעשה אצלו העילוי ד"מאד מאד".

והענין בזה:

כשם שבנוגע להקב"ה מצינו שהעולמות העליונים הם באופן של ירידה מאור פניו ית"י⁵¹, ודוקא ע"י ירידת הנשמה למטה לעבוד עבודתה בכירור הגשמיות אזי לוקחים העצמות — כן הוא גם בצדיקים שדומים לבוראם⁵².

וכיון שכן, צריך לידע, שכאשר נמצאים כאן, לא לוקחים עדיין את העצם של הרבי; את העצם של הרבי לוקחים כאשר הולכים בשליחותו, ודוקא למקום רחוק, וכפי שכבר דובר כמ"פ⁵³, שיחד עם השלוחים הולך העצם של הרבי.

ח. וזהו גם הוראה אלינו בענין השליחות:

ידוע שרבותינו נשיאנו היו שלוחים שלוחים — כפי שהי' בימי אדמו"ר האמצעי, ששלח שלוחים לארץ הקודש, וכמסופר⁵⁴ שבתחילה לא רצו לנסוע, עד שהבטיח לשלוח להם את מאמרי החסידות, והי' שולח להם המאמרים בכתב יד קדשו. וזהו הסיבה שבארץ ישראל נמצאו הרבה ביכלאך מתורתו של אדמו"ר האמצעי.

והנה, הסיבה לכך שלא רצו לנסוע היא — בגלל שעי"ז יחסר להם כהענין ד"מאד" פעם אחת. ואעפ"כ שלחו אותם, לא רק לטובת המקום, אלא גם לטובת עצמם, כיון שעי"ז מגיעים להעילוי דמאד מאד ב"פ.

וכן הוא גם בכל הדורות, עד לדור האחרון — שכאשר נוסעים בשליחות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור, צריך לידע שאין זה רק לטובת המקום, אלא גם לטובת השלוחים, שעי"ז נעשה אצלם הענין ד'ויפרוץ האיש מאד מאד", דהיינו פריצת כל הגדרים, שזהו ע"י הפצת החסידות בשופי.

וכהספור⁵⁵ אודות החסידים של אדמו"ר האמצעי, שבא' הלילות כשהי' מזג האויר טוב ("א' גוטע פאגאדע"), חזרו המאמר חסידות בתוך, ובינתיים התחיל לרדת גשם, וכאשר הבחינו שיצא גוי מבנין אחד, נכנסו ה"חזורים" לשם להמשיך בתורת המאמר, ואח"כ נודע שהי' זה מקום שאסור להכנס אליו, ובפרט לדברי תורה. ונתבלבלו החסידים מזה, ונכנסו לאדמו"ר האמצעי, ואדמו"ר האמצעי שחק ("האָט זיך אויסגעלאַכט") מכל המאורע.

וזהו אמיתית הענין ד'ופרצת" — שאפילו הגדרים שיש להם לכאורה אחיזה בשלחן ערוך, נפרצים גם הם!

U' FORATZTO ... צ ת 191
(Chakadi part in spreading Torah to Jews throughout the world.)
 REPORT OF A "TZESCHEM LSHALOM"
 * MRS. BESSIE ALPEROWITZ

More and more women are journeying forth with their husbands in the shlichus of the Rebbe Shlita. This was the underlying spirit at the home of Rebetzin Jacobson. Rabbi and Mrs. Gorlick, were leaving for Milan, Italy, as emissaries of the Rebbe Shlita.

Bessie herself, one of our old-time chaveros, knew what this would mean — leaving her home and her friends — everything that had been part of her life here. Yet, she also clearly saw what it meant, to help bring Jews closer to the life of Torah. This, overpowered any doubts that may have arisen in her mind. Our shlichim understood that this was to be their mission, and were thankful for the opportunity which would enable them to do that one favor, for the one Jew, who might be waiting for the light of Torah to be shown to him. This, in itself, would be an accomplishment. To bring warmth, to bring a good word, to kindle a spark of light somewhere in the darkness. What can be a more noble deed? What can be more rewarding?

We did not have to reassure our guest of honor, that everything would turn out well, we had only to look at the enthusiasm and happiness which radiated from her face to sense, that she was confident that with the help of the Almighty and with the brochos of the Rebbe Shlita, she and her husband would be successful. We knew that she understood the seriousness and importance of their mission, and that we would soon be proud of the job our shlichim were doing.

Every word spoken was an inspiration, not only for our shlichim, but for everyone present. What was heard at the Tzeichem L'Shalom, served as a source of strength and support for each and everyone of us.

Among the farewells and good wishes came Bessie's greeting, wherein she said, "This evening is one of the precious things I'll take along with me and always remember."

We, too, will always remember this evening, and should we ever have to follow the wonderful example they have set, we will recall this evening for the message of inspiration and courage it left with us.

We were both honored and pleased to have with us a most welcome guest these past two months. Living in Brazil, for the last two
(Continued on page 21)

צאתכם לשלום ע"י נשי חב"ד:

הארגון "נשי חב"ד ערכו "צאתכם לשלום" עבור אמא, וזה פורסם בירחון "די אידישע היים", ש"ל ע"י אגודת נשי ובנות חב"ד, בחוברת הראשונה:

ט ע ט י ג ק י י ט ן פ ן ק א ו נ ס י ל

באריכט פון אלגעמיינע אקטיוויטעטן

דער קאונסיל האָט אויך לעצטענס דורכגעפירט צוויי אלגעמיינע צוזאַמענקונפֿטן, (נאָך דעם יום טוב סוכות און נאָך י"ט כסלו), ווי אויך אַ "צאתכם לשלום" פאַר הרבנית בתי גאַרעליק וועלכע איז אָפּגעפאַרן צוזאַמען מיט איהר מאַן הרב גרשון מענדל גאַרעליק קיין מילאנא, איטאַליע אין דעם רבינס שליט"א אַ שליחות.

(פרטים וועגען די צוזאַמענקונפֿטן געדרוקט אויף זייט כד און וועגען דעם "צאתכם לשלום" אויף זייט 13).

* * *

ובחלק האנגלי של האידישע היים חוברת א

המזכיר הרב י"ל גראנער רשם ביומנו:

[יום] א י"א כסלו: [הרבי] שאלני בדבר הצאתכם לשלום דאתמול [מוצש"ק]. מתחילה אמרתי שישבו עד שעה 6 בבוקר, ועשה בידיו בתור פלא עד שעה 6! זייער פיין. מי התועד? וסיפרתי סדר הנואמים ושאל מה ע"ד הנוסעים בעצמם, ואמרתי שלא הי' במצב כזה שיוכל לנאום.

שאל מה ע"ד נוארק ולא ידעתי מה לענות. [אולי הכוונה למה שנאמר לעיל בפרק ד].

[יום] ב י"ב כסלו: שאל: נו וואס פאר א גילויים זיינען געווען נעכטן [בצאתכם לשלום השני שהתקיים בליל יום ב], צי ס'איז געווען אורות בכלים אדער ווי מוצש"ק.

אמרתי ע"ד שתיית המשקה שכ"ק אד"ש אמר לגמ"ג על יחידות. שאל פון וואנעט ווייס מען וואס איך האב עם געזאגט (כי הוא בעצמו סיפר) נו, אז וואס? שמע ולא אמר כלום.

(כשדיבר אודות המשקה האט ער געשמיכלט).

בהתאם לנסיעתו היום של רגמ"ג שיי' מיהר בהדפסת השיחה דשבוע זה, שיוכל הנ"ל לקחתה עמו. [ראה להלן כשהם היו על המטוס]

כ"ק אד"ש בא חזרה מביתו בשעה 5:40 ורג"מ עמד אז לצאת מסד"ש ושאל כ"ק אד"ש אם נוסעים כעת וענהו כן, והראה לרג"מ שיצא וכל אלו הנוסעים ללוותו, וכ"ק אד"ש עמד כל העת עד אשר האוטוס נסעו. שרו הניגון ופרצת.

וכפי שאבא התבטא פעם כשדיבר בערגה על השניות האלה, כשהם נכנסו למכונית וראו איך שהרבי עומד, שאז ראו את ההרגשה של "קשה עלי פרידתכם" שא"א לתארה...

ובשעה טובה ומוצלחת, ביום ב' יב כסלו ה'תשי"ט הורי נסעו צלחה בשליחות הקדושה לאיטליא, אבל לא ישר לאיטליא, אלא כמ"ש במכתב להראב"ג דלעיל (ע'...) שנסעו דרך פאריז, ושהו שם עד יום ב' י"ט כסלו שאז הגיעו למילאנו, וכדלקמן בפרק ט.

הנסיעה לפאריז

קהל גדול של אנ"ש, התמימים והמשפחה ליוו את הורי לשדה התעופה, ובפרט שהרבי יצא ללוותם (כמסופר לעיל). הורי תמיד סיפרו שכשהם כבר היו על המטוס, הנה לפני שסגרו הדלתות, ידידו היקר של אבא רי"ל ראסקין בא במרוצה על המטוס והביא לאבא את השיחה בשליחות הרבי [כמדומני ששמעתי פעם שהיו הגהות של הרבי על השיחה אבל לא מצאתי עדיין]. וראה לעיל (בפרק הקודם) שהריל"ג כתב אודות זה ביומנו.

מצאתי טיוטא שאבא הכין כנראה מכתב לכתוב לרבי ובין השאר כתב:

[להשלים הסיפור עם התניא]

מצאתי טיוטא ממכתב של אמא לרבי וכך כתבה בין השאר:

אונזער רייזע ביז פאריז איז געווען גאר א פיינע בפרט אז כ"ק אדמו"ר שליט"א האט אונז באגלייט האט דאס געמאכט אויף אונז אן אייביקן איינדרוק.

מיר זיינען אנגעקומען דינסטאג [י"ג כסלון] נאך מיטאג, און מיטוואך [י"ד כסלון] בין איך געווען זייער מיד זיינען מיר בכלל ניט געגאנגען ערגעץ. אבער דאנערשטאג זיינען מיר געגאנגען צו באזוכן די בית רבקה און די ישיבה. אזוי ווי איך קען ניט גוט ריידן לשון הקודש האט גרשון מענדל מיט זיי גערעדט און נאכער איז ער ארויס מיט דער מנהל און איך בין געבליבן מיט זיי און איך האט געזונגען מיט זיי. פריער האב איך זיי אויסגעלערנט דער נייער ניגון און נאכער האבן זיי מיר געבעטן איך זאל פאר זיי זינגען "פדה בשלום" און נאך אסאך.

צום סוף האבן די מיידלאך געפרעגט אויב זיי קענען שרייבן צו מיר האב איך געזאגט אויף יע. מיר האבן זיי געגעבן א בילד פון כ"ק אדמו"ר שליט"א ווייל זיי האבן ניט געהאט און אויך זיי געוויזן עטליכע בילדער וואס מיר האבן מיטגעבראכט.

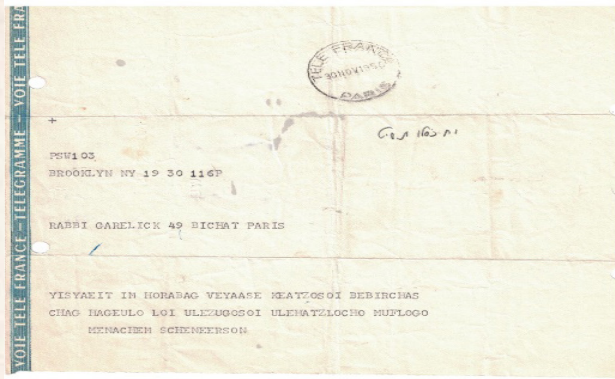
מוצאי שבת האבן די נשי חב"ד צוזאמען געקומען און איך האב זיי איבערגעגבן צוויי שיחות. די ערשע איז געווען פון י' כסלו וועגן שלוחים פון רבי'ן און די צווייטע איז געווען פון ש"ת [שמחת תורה] וועגן דן און שבט אשר און כבודה בת מלך פנימה.

נאכער האבן זיי מיר געבעטן זינגען פאר זיי אביסל.

בייטאג האבן מיר אויך פארבראכט צוליב דער חתן. יעמולט האב איך נאר דערציילט וועגן כ"ק אדמו"ר שליט"א און אויך אביסל געזונגען.

אך האב געטראכט עפעס צוגרייטן פאר י"ט כסלו אויך, אבער זיי האבן מיר געזאגט אז די פרויען קומען ניט צונויף. אבער אז זיי האבן באקומען דעם טעלעגראם פון רבין, זיינען זיי צוזאמען געקומען אבער ס'איז געווען אביסל שפעט און איך האב ניט געהאט קיין צייט צוגרייטן האב מיר סתם פארבראכט א וויילע.

מאנטאג [י"ט כסלון] זיינען מיר ארויסגעפארן [למילאנן] נאך צוויי און אנגעקומען ביינאכט.

דערוויילע שטייען מיר איין ביי א מלמד דא, מיר האפן אבער אז אין גיכן וועלן מיר אריבערגיין אין אונזער אייגענע דירה.

ואכן כשהגיעו למילאנו, קבלו מכתב מהרב רפאל ווילשאנסקי מהלשכה האירופאית שהגיע לפאריז מברק מהרבי עבור הורי אבל לא הספיקו להביאו להם. הנה צילום המברק:

הרב גרליק, 49 [רחוב] בישאט פאריז

ייתעץ עם הרבא"ג [הרב בנימן אליהו גורודצקי] ויעשה כהצעתו[.]. בברכת חג הגאולה לו ולזוגתו ולהצלחה מופלגה[.]. ח"י"ק

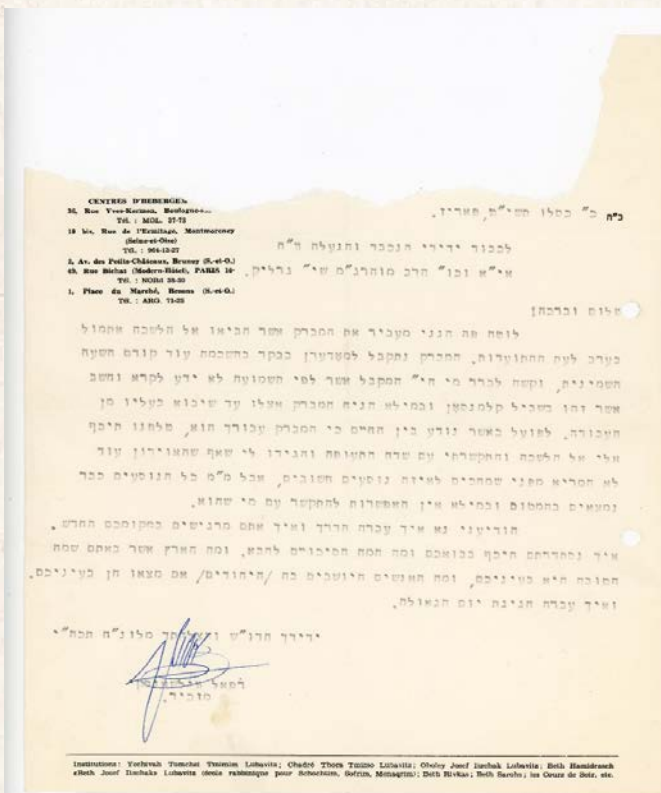
הכתובת רחוב בישאט 49 זהו הכתובת של "האטעל מאדערן" שהפליטים שהו בו, ראה בארוכה בספר "פעילות חוצה גבולות" פרק כד (להרב ש"מ קלמנסון).

מצו"ב המכתב מהרב ווילשאנסקי מ'כ' כסלו תשי"ט [משום מה חסר הקעפל של המכתב]:

ב"ה כ' כסלו תשי"ט, פאריז.

לכבוד ידידי הנכבד והנעלה וו"ח אי"א וכו' הרב מוהרג"מ שי' גרליק. שלום וברכה!

לוטה פה הנני מעביר את המברק אשר הביאו אל הלשכה אתמול בערב לעת התוועדות. המברק נתקבל למאדערן [הבנין ששם שהו הפליטים] בבקר

בהשכמה עוד קודם השעה השמינית, וקשה לברר מי הי' המקבל אשר לפי השמועה לא ידע לקרא וחשב אשר זהו בשביל קלמנסאן ובמילא הניח המברק אצלו עד שיבוא בעליו מן העבודה. לפועל כאשר נודע בין החיים כי המברק עבורך הוא, טלפנו תיכף אלי אל הלשכה והתקשרתי עם שדה התעופה והגידו לי שאף שהאווירן עוד לא המריא מפני שמחכים לאיזה נוסעים חשובים, אבל מ"מ כל הנוסעים כבר נמצאים בהמטוס ובמילא אין האפשרות להתקשר עם מי שהוא.

הודיעני נא איך עברה הדרך ואיך אתם מרגישים במקומכם החדש. איך נסתדרתם תיכף בבואכם ומה המה הסיכויים להבא. ומה הארץ אשר באתם שמה הטובה היא בעיניכם, ומה האנשים היושבים בה, היהודים, אם מצאו חן בעיניכם. ואיך עברה חגיגת יום הגאולה.

ידידך הדו"ש והצלחתך מלונ"ח תכה"י, רפאל ווילשאנסקי, מזכיר.

הגיעו למילאנו - י"ט כסלו ה'תשי"ט

אבא ואמא נסעו למילאנו ביום ב' י"ט כסלו עם טיסה Air France בצהריים, והגיעו לעת ערב. היות ושדה התעופה נמצא מרחק-מה מהעיר, החברה סידרה אוטובוסים שמביאים את הנוסעים העירה, Piazza Cordusio (ככר גדול) ושם חיכה עבורם הרב החסיד השו"ב ר' יעקב גאנזבורג (כפי שישופר אודותו להלן בפרק??) לקבל את פניהם, והוא הביא אותם אליו הביתה. ואחרי זה הגיע ר' אהרן טננבוים (כפי שישופר להלן בפרק?? אודותו) והביא אותם אל הבית של ר' יוסף לוי, שהוא הי' המלמד בעיר (כי שישופר להלן בפרק??) ושם שהו כמה שבועות עד שעברו לדירתם הקבועה [עד תשנ"ד] ב-41 Via Giulio Uberti.

ואכן ביום הגעתם למילאנו, ביום השני, י"ט כסלו ה'תשי"ט, הנה עוד באותו יום נתקבל מברק מהרבי:

המברק הוא על שם: גרליק גנזבורג ציפל אנ"ש וויא רעציא 8 מילאנו [8 Via Rezia הוא הכתובת של משפחת גאנזבורג]: לשנה טובה בלימוד החסידות ודרכי' תכתבו ותחתמו התוועדות שמחה ופעילה. חי"ק.

הרב גנזבורג ואבא ישבו והתוועדו באותו לילה לכבוד י"ט כסלו.

באותו לילה, במרחק אלפי קילומטר ממילאנו, ערך הרבי ב"בית חיינו" התוועדות קודש לרגל חג הגאולה, כהרגלו בקודש מידי שנה ביום זה.

באותם שנים בהם החלו חסידים לצאת בשליחות הרבי להפצת יהדות, היה הרבי מורה במהלך ההתוועדויות לקרובי משפחתם של השלוחים לומר 'לחיים' בעבורם.

בהתוועדות י"ט כסלו נשא הרבי שיחת קודש מיוחדת בתכליתה ובמעלתה של היציאה בשליחות, ולאחר הדברים הורה הרבי שא' מקרובי הורי, שהגיעו באותו יום לשליחותם, לומר 'לחיים' בעבורם.

וכך מופיעים הדברים ברשימת ה'הנחה' מהתוועדות זו:

התכלית אינה לימוד מאמרי השכלה, אלא בהכרח שיומשך גם בלימוד מאמרי עבודה, עם "בכ" בנוגע לפועל.

התכלית אינה להיות בחור טוב ("א' פיינער בחור") שיושב ב"תומכי תמימים", ונותנים לו כל הענינים השייכים אליו, ואחר כך כשאומרים לו: שמע, רוצים לבצע על ירך שליחות - מתחיל לטעון: למקום פלוני - אינו רוצה לנסוע, מקום פלוני - אינו לפי כבודו, ובמקום פלוני - ירמסו אותו; ובכלל - למה לו להתנתק מ"אור" ולנסוע ל"חושך", מוטב שישאר בין ד' כתלי הישיבה, ואילו בנוגע לביצוע השליחות - "שלח² נא ביד תשלח"...

- ובפרט על פי המבואר במדרשי חז"ל³ ש"שלח נא ביד תשלח" קאי על משיח, כך, שיש להשאיר זאת למשיח;

1 תו"מ התוועדויות חלק כד עמוד 280 ואילך.

2 שמות ד, יג.

3 לקח טוב עה"פ. וראה פרדר"א פ"מ. וראה גם לקו"ש חי"א ע' 8. וש"נ.

משיח יקבץ נדחי ישראל⁴, ואילו הוא ישב וילמד נגלה דתורה ופנימיות התורה, ויהי' יהודי טוב עם זקן לבן... ואת השליחות - יבצע הרבי הנשיא על ידי מישהו אחר!

ובכן: על ידי הנהגה כזו - לא מגיעים ל"פניך הוי'", וגם לא ל"פני", פנימיות הנפש, ועד שכאשר חסרה הפנימיות, אי אפשר לדעת מה יהי' סוף כל סוף עם החיצוניות...

ולאידך גיסא - ביאת המשיח נעשית על ידי הפצת המעיינות חוצה⁵: כאשר נוסעים למקומות כאלו שהתורה פוסקת שהם נקראים בשם "חוצה" - הרי זה יכול לפעול התגלות היחידה שבנפש, שזהו ענין משיח הפרטי⁶, והתגלות היחידה הכללית של כללות נשמות ישראל, שנמשכת ובאה על ידי משיח הכללי של כל בני ישראל⁷, נשמה בגוף, ברמ"ח אברים ושס"ה גידים.

וזהו מה שכ"ק מו"ח אדמו"ר שלח שלוחים בכל מקום (וגם עתה ישנם הספחים וגידולי גידולין⁸) - שאין זה ענין של עינוי, אלא הם אלו המובחרים שממשיכים את משיח למטה מעשרה טפחים!...

ואלו שמתעקשים וחושבים ששיבתם במקום פלוני היא לטובת נפשם האלוקית - הנה אם ה"שלוחים" ירצו לעשות עמהם חסד ולקחת אותם עמם, אזי יזכו גם הם לקבל את ה"שיריים" שלהם מהענינים ד"בקשו פני" ו"את פניך הוי' אבקש"!

'לחיים' עבור השלוחים במילאנו

(וסיים הרבי:) כיון שנמצאים כאן כמה מהשלוחים - יאמרו עתה "לחיים" בשמחה ובטוב לבב,

וידעו, שנוסעים הם למדינה פלונית ולמקום פלוני כדי להביא את המשיח עבור כל בני ישראל בכל מקום שהם, כך, שמוכרחים כביכול להגיע לעבודתם ושלחותם בה"חוצה" דוקא, להביא לשם את ה"מעיינות", ועל ידם - את משיח צדקנו, בכל מקום שהוא.

הרבי צוה לשלוחים שיאמרו לחיים, וכן ציווה לכמה מהמסובים שיאמרו לחיים עבור השלוחים - קרוביהם - שנמצאים במקום שלחותם, ולכמה מהם ציווה לומר לחיים על כוס מלא, כוס גדול.

הרבי הזכיר את אבא, "הרב גרשון מענדל גרליק", באמרו, שהגיע היום למילאנו, וחוגג שם י"ט כסלו.

ברשימה נוספת מאותה התוועדות, מפורט יותר⁹:

איר וועט אפשר נעמען פאר הרב גרשון מענדל גרליק וואס איז היינט אנגעקומען אין מילאן און פראוועט דארטן י"ט כסלו. וואו איז דא זיינער א נאענטער קרוב? מענדל מרזוב גרשון מענדל פארדינט אויף א גרויסן כוס!

[תירגום: "הרבי אמר לאחד לקחת כוס מלאה. אולי תיקחו עבור הרב גרשון מענדל גרליק שהגיע היום למילאנו, וחוגג שם י"ט כסלו. היכן נמצא קרוב שלו? מי קרוב משפחה שלו שנמצא כאן? אין מישהו יותר קרוב? נו שיהיה כך".]

4 רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

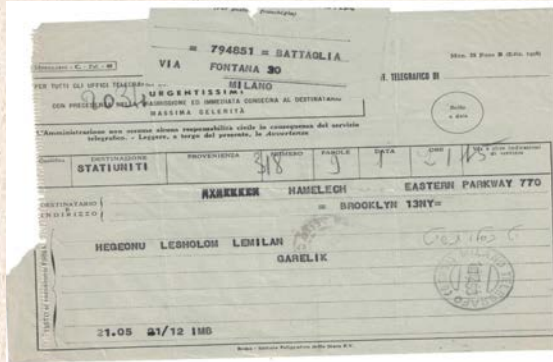
5 אגה"ק דהבעש"ט (כתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ).

6 ראה תנייא אגה"ק ס"ד.

7 ראה רמ"ז לזח"ב מ, ב (מק"מ קמז, ב), לזח"ג רס, ב (מק"מ קצ, ב).

8 ראה תנייא אגה"ק סז"ך וביאורו.

9 שיחות קודש תשי"ט כרך ???

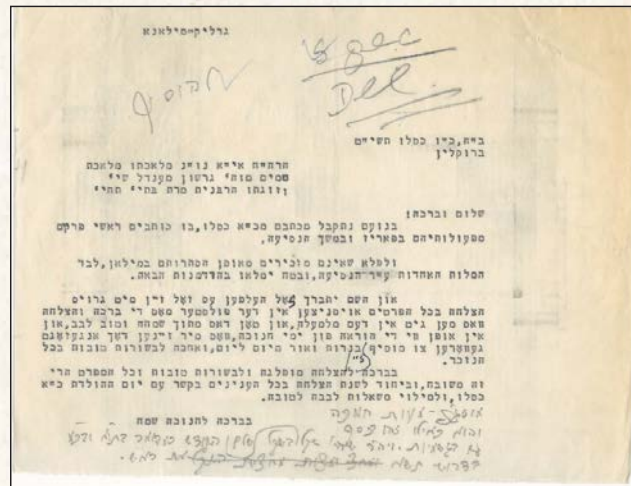

מיד באותו ערב הורי שלחו מברק לרבי שהם הגיעו בשלום:

”הגענו לשלום למילאן – גרליק”

הכתובת שכתבו על המברק הוא Via Fontana כי זה הי' הבית של המלמד ר' לוי [שיסופר עליו בהמשך]

יומיים אחרי זה, הורי כתבו מכתב לרבי עם ר"פ מפעולותיהם בפאריז והגעתם למילאן (ראה לעיל בפרק ח טיוטא ממכתבה של אמא), ותוך כמה ימים הרבי ענה להם במכתב מתאריך כ"ו כסלו: ולחביבותא דמילתא, הוספתי כאן גם העתק מהכ"ק של המכתב:

ובאותו יום כתב הרבי להסבא הרה"ח הרה"ת ר' שלום פוזנר:

ביה, כ"ו כסלו, תשי"ט
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נוי"ע עוסק בצי"צ מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה שלום ש"י

שלום וברכה!

קבלתי הידיעה התלפנית בהנוגע לבריאות בתו מרת קעינא תח"י, ובעת רצון אוכירה על הציון הקי' של כייק מוי"ח אדמירר זוקללהיה נבניימ זייע להמצטרך לה, ובטח יבשר טוב בזה, בטוב הנראה והנגלה. זייע נתקבל מכתב מחתנו ובתו – שליטי"א – ממילאן, ונהינתי במאד לקרות בו רי"פ משהותם ועניניהם בהיותם בפאריז, והעיקר מצב רוחם, כפי האפשרי לבחון מבין השיטים, ותקותי חזקה ביותר, שיצליחו בהצלחה מופלגה בדבר השליחות והתועלת, ומתוך ספק נפשי גדול וברכת השיית והצלחתו, וגם בעניניהם הפרטים.

ועי"פ התקשרות של הורים לבנים, הנני כותב עדי"ן גם לכת"יך וזוגתו תח"י, ויהי רצון שירון מהם ומכל יוי"ח שיחיו רוב נחת אמיתי, הוא נחת יהודי חסידותי, מתוך שמחה וטוב לבב והצלחה גדולה בפעולותיהם הם בשטח תב"ד.

בברכה לחנוכה שמח ולבשי"ט,

מ. שניאורסאהן

תם ונשלם הצאתכם לשלום וההגעה למילאן. כאן התחילה פרשה חדשה בחייהם של הורינו הנקראת "השליחות למילאן". כפי שיתואר בחלקים ופרקים הבאים.

הוספה

לשלמות פרק זה – רציתי להביא הבא לקמן שהוא מתוך ראיון אישי שנתן ר' מיכאל מרגולין ש' ביום שלישי ג' טבת ה'תשפ"ג בביתו ברחוב קצנלבוין בהר נוף בירושלים לידידי היקר ר' מנדי ש' דיקשטיין.

בשנת תשי"ד יצאתי מהארץ במסגרת 'חילופי סטודנטים' עם בחורים אמריקאים והגעתי לשיבת 'תורה ודעת' בבברוקלין בקיץ, ושם התקיים 'קעמפ מתיבתא' לתלמידי הישיבה שהשתתפו גם כמה מהבחורים חסידי חב"ד (קעמפ 'גן ישראל' החב"די עוד לא התחיל) ובניהם גם הרב גרשון מענדל גרליק ע"ה שהיה אז בחור, וביחד איתו אני זוכר גם את הרב אברהם שם טוב, והרב בוגלמינסקי שיחיו, במהלך הקעמפ יצא שהרב גרליק ואני התחברנו מאוד, כנראה בגלל שהוא ידע לדבר בעברית והאידיש שלי בתחילת הדרך בארצות הברית הייתה קלושה מאוד, וכך דיברנו הרבה במהלך הקעמפ.

כשחזרנו לנו יורק פגשתי אותו ושאלתי אותו: 'גרליק, מה אתה עושה?' הוא ענה לי 'אני לומד בישיבה ב'דין סטריט'.

שנה אחרי כן נפגשתי איתו ושוב שאלתי אותו: 'מה אתה עושה?' והוא ענה: 'אני לומד', המשכתי לשאול: 'עד מתי תלמד?' והוא ענה לי: 'עד שהרב'ה יגיד לי'... וככה זה היה במשך כמה שנים.

שנה אחת הוא סיפר לי שהוא עומד להתחתן, נו, יפה מאוד! 'ומה יהיה אחרי החתונה?' הוא עונה 'אני ממשיך ללמוד עד שהרב'ה יגיד לי אחרת'.

זמן מה לאחר חתונתו פגשתי שוב את גרשון מענדל גרליק והוא מספר לי בשמחה שהוא נוסע לאיטליה, שאלתי אותו מיד: 'מה יש לך באיטליה?' הוא ענה לי ש'הרב'ה שלח אותי לעשות יידישקייט באיטליה'. שאלתי אותו: אתה יודע איטלקית? יש לך כסף? הוא ענה לי: 'אני לא יודע אפילו מילה אחת באיטלקית' ובנוגע לשאלה השניה הרבי נתן לי 100 דולר ולאישתי 100 דולר וביחד יש לנו 200 דולר, ועם זה אנחנו הולכים לכבוש את העולם.

ומאז ניתק הקשר.

עברו מאז בין שלושים לארבעים שנה מאז, פעם אחת נסעתי עם אשתי לאיטליה וחיפשנו אוכל כשר, במהלך הסיור אמרתי לאשתי שעד שאני במילאנו, אני רוצה לפגוש את חבר שלי הרב גרליק.

שאלתי את המוכר בחנות הכשרה האם יש פה איזה בית כנסת באזור והוא אמר לי את הכתובת, בתחילה לא מצאנו את הבית, עד שזיהיתי בקומה הראשונה מזווה ענקית, משהו שלא נראה כמו בית פרטי והבנתי שזה הבית כנסת, פתחתי את הדלת ואכן ראיתי שיש פה המון אנשים הנמצאים בין מנחה לערבית ורב עומד ביניהם ומוסר שיעור, נכנסתי והתיישבתי בסוף השולחן, ואז קלטתי שזה הרב גרליק יידי מנועה, אומנם מבוגר יותר בארבעים שנה אבל אני עדיין זוכר אותו.

לאחר שהוא גמר את השיעור והתפללנו מעריב אנשים עמדו בתור לדבר אתו, אמרתי לאשתי שתמתין כי אני רוצה לדבר אתו אחרון, כשהגיע התור שלי אמרתי לו: 'הרב גרליק, אתה זוכר אותי? גם אני השתניתי בארבעים שנה...' הוא הסתכל עליי, ולא זיהה אותי, אבל כשאמרתי לו 'קמפ מתיבתא' הוא מיד צעק מרגולין! וחיבק אותי ונישק אותי.

כמובן שהוא הזמין אותנו אליו הביתה, ודאג לנו לאוכל להמשך הטיול, היה ממש ערב נהדר.

ולסיפור יש המשך, המשכנו בטיול וביום שישי לקראת שבת הגענו לוונציה, כשהגענו חיפשנו מלון זול ולאחר שמצאנו חדר הלכנו לחנות מקומית בה קנינו ירקות ופירות, והתכוננו לשבת.

אנחנו מוכנים לשבת, וכעת נותר ללכת לגטו לתפילת קבלת שבת, הגענו לבית הכנסת והוא היה מלא וגדוש במתפללים, שאלתי מישהו האם כל שבת יש כזה מניין והוא ענה לי שהשבת יש אופרוף של רב בית הכנסת ולכן הגיעו כל הקרובים והחברים שלו, חזרנו אחרי התפילה למלון וסעדנו את הסעודה של ליל שבת.

למחרת, שוב בית כנסת מלא היו שם המון ישראלים והיה שמח מאוד, לאחר התפילה יצאנו מבית הכנסת וממש בפתח עמדו שני בחורים ששאלו אותנו 'איפה אתם אוכלים בשבת?' אמרתי: להם שיש לנו אוכל במלון, ואז אורו עיניהם והם הזמינו אותנו לבוא איתם, כל נסיונותינו להסביר שאין צורך ואנחנו מסודרים כבר עלו בתוהו, וכך הובלנו איתם אחר כבוד לביתם.

חשבנו שאנחנו היחידים המוזמנים אליהם ולכן הם התעקשו שנבוא, אבל כשהגענו הביתה ראינו שולחן ענק שיושבים בו למעלה ממניין אנשים, ומה שמעניין הוא שכל זוג שהיה שם, היה מארץ אחרת.

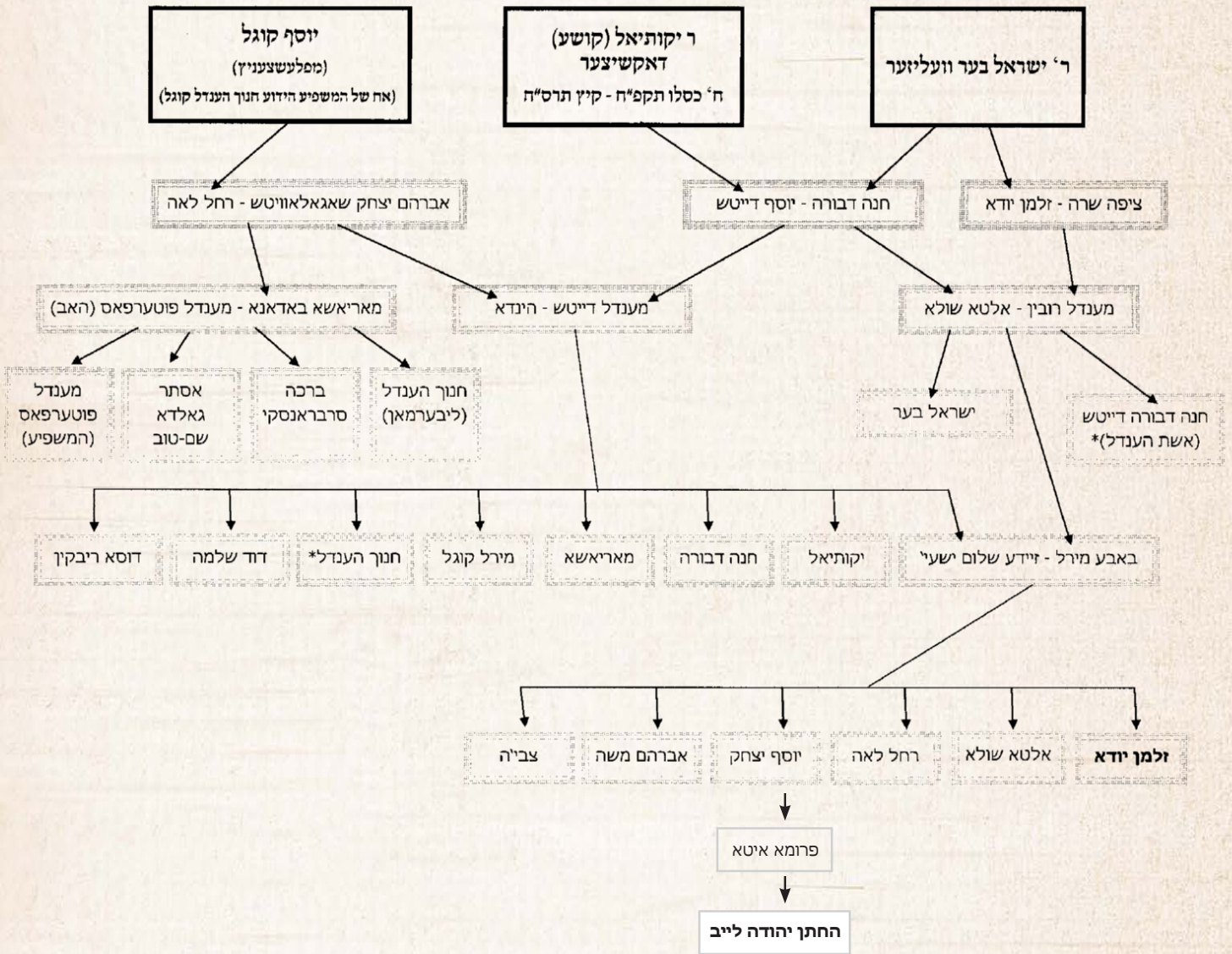
עשינו קידוש, ישבנו וסעדנו סעודת שבת והיה באמת יפה, במהלך הסעודה שאלנו את אחד הבחורים שהזמין אותנו האם הם גרים בבית הזה, והוא ענה לנו שהם בכלל גרים במילאנו.

לפליאתי הוא המשיך וסיפר כי יש לו שליחות, וכל יום שישי הוא וחברו נוסעים ממילאנו לוונציה לדאוג ליהודים שמגיעים לעיר המתוירת הזו לסעודות שבת.

שאלתי אותו מי האחראי עליך שנתן לך את השליחות והוא ענה לי הרב גרליק...

וכך בעצם סגרתי מעגל, אחרי שלא הבנתי איך האברך הצעיר נוסע למקום שבו הוא לא מכיר את השפה עם 200 דולר ביד וזכיתי לראות גם את הפעילות שלו עצמו וגם את הפעילות של שליחיו בכל איטליה.

עץ ענפי משפחת דייטש לדורותיה

הרבי מסדר קידושין
בחתונת הסבא ו-תבלחט"א – הסבתא של הכלה
הרה"ח הרה"ת ר' גרשון מענדל ובתי' גרליק
לימין הרבי: הסבא רבה של החתן הרה"ח הרה"ת ר' אליהו סימפסאן